

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa kliimaseadus: kliimaneutraalsuse saavutamise raamistiku kehtestamine“

(2020/C 324/10)

Raportöör:	Juan Manuel MORENO BONILLA (ES/EPP), Andaluusia autonoomse piirkonna valitsuse juht
Viitedokument:	ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimaseadus) COM(2020) 80 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 5

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(5) Liidu ja liikmesriikide kliimameetmete eesmärk on kaitsta kestliku arengu tegevuskava 2030 raames ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide poole püüeldes inimesi ja planeeti, heaolu, jõukust, tervist, toidusüsteeme, ökosüsteemide terviklikkust ja bioloogilist mitmekesisust kliimamuutuste ohu eest, samuti maksimeerida planeedi võimaluste piires jõukust ning suurendada ühiskonna vastupanuvõimet ja vähendada selle haavatavust kliimamuutuste suhtes.	(5) Liidu ja liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kliimameetmete eesmärk on kaitsta kestliku arengu tegevuskava 2030 raames ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide poole püüeldes inimesi ja planeeti, heaolu, jõukust, tervist, toidusüsteeme, ökosüsteemide terviklikkust ja bioloogilist mitmekesisust kliimamuutuste ohu eest, samuti maksimeerida planeedi võimaluste piires jõukust ning suurendada ühiskonna vastupanuvõimet ja vähendada selle haavatavust kliimamuutuste suhtes.

Motivatsioon

Kohalikud ja piirkondlikud meetmed on väga olulised, et saavutada Pariisi kokkuleppes tunnustatud kliimaneutraalsuse eesmärk, mis on täielikult kooskõlas põhjenduses esitatud eesmärkidega. Seetõttu on hooletu jätta kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused sellesse nendesse meetmetesse kaasamata.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 14

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(14) Olulise osa pikaajalisest üleilmsest reageerimisest kliimamuutustele moodustab kohanemine. Seepärast peaksid liikmesriigid ja liit suurendama oma kohanemis- ja vastupanuvõimet ning vähendama haavatavust kliimamuutuste suhtes, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppe artiklis 7, ning maksimeerima kasu, mida saadakse koostoimest muude keskkonnanalaste poliitikameetmete ja õigusaktidega. Liikmesriigid peaksid vastu võtma ulatuslikud riiklikud kohanemisstrateegiad ja -kavad.</p>	<p>(14) Olulise osa pikaajalisest üleilmsest reageerimisest kliimamuutustele moodustab kohanemine. Seepärast peaksid liikmesriigid ja liit suurendama oma kohanemis- ja vastupanuvõimet ning vähendama haavatavust kliimamuutuste suhtes, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppe artiklis 7, ning maksimeerima kasu, mida saadakse koostoimest muude keskkonnanalaste poliitikameetmete ja õigusaktidega. Liikmesriigid peaksid vastu võtma ulatuslikud riiklikud kohanemisstrateegiad ja -kavad, <i>milles võetakse arvesse Euroopa piirkondade majanduslikku, sotsiaalset ja geograafilist mitmekesisust ning ääre- poolseimate piirkondade eripära.</i></p>

Motivatsioon

Piirkondlikud tegurid on üliolulised õige poliitikavaliku kindlaksmääramisel, et tugevdada vastupanuvõimet ja kohanemisemeetmeid. Geograafilised, kliimaatilised, sotsiaalsed ja majanduslikud kaalutlused on äärmiselt tähtsad haavatavuse hindamisel, riskijuhtimisel ja kliimamõjurite tulevase arengukäigu kindlaksmääramisel. Oluline samm nende strateegiate väljatöötamisel oleks luua prognoosimisvahendid, mis lihtsustavad kohanemist ja suurendavad vastupanuvõimet ning mida saab muuta erinevatele piirkondlikele ja kohalikele oludele vastavaks.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 17

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(17) Komisjon teatas Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatistes kavatsusest hinnata liidu kasvuhuonegaaside heite vähendamiseks 2030. aastaks kõrgema eesmärgi seadmist ja teha selleks ettepanekud, et tagada selle eesmärgi kooskõla eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Komisjon rõhutas kõnealuses teatistes seda, et kõik liidu poliitikavaldkonnad peaksid aitama kaasa kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisele ja kõik sektorid peaksid täitma oma osa. Komisjon peaks 2020. aasta septembriks põhjaliku mõjuhinnangu alusel ning võttes arvesse talle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁽¹⁾ kohaselt esitatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade analüüsi, vaatama läbi liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ja uurima, millised on võimalused seada 2030. aastaks uus sihttase, milleks on vähendada heidet 50–55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Kui komisjon peab vajalikuks muuta liidu 2030. aasta eesmärki, peaks ta esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt vajadusele ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks. Lisaks peaks komisjon 30. juuniks 2021 hindama, kuidas tuleks seda eesmärki rakendada liidu õigusakte muuta selliselt, et heide väheneks võrreldes 1990. aastaga 50–55 %.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).</p>	<p>(17) Komisjon teatas Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatistes kavatsusest hinnata liidu kasvuhuonegaaside heite vähendamiseks 2030. aastaks kõrgema eesmärgi seadmist ja teha selleks ettepanekud, et tagada selle eesmärgi kooskõla eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Komisjon rõhutas kõnealuses teatistes seda, et kõik liidu poliitikavaldkonnad peaksid aitama kaasa kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisele ja kõik sektorid peaksid täitma oma osa. Komisjon peaks niipea kui võimalik, aga hiljemalt 2020. aasta septembri alguseks põhjaliku mõjuhinnangu alusel ning võttes arvesse talle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁽¹⁾ kohaselt esitatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade analüüsi, vaatama läbi liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ja uurima, millised on võimalused seada 2030. aastaks uus sihttase, milleks on vähendada heidet vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Kui komisjon peab vajalikuks muuta liidu 2030. aasta eesmärki, peaks ta esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt vajadusele ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks. Lisaks peaks komisjon 30. juuniks 2021 hindama, kuidas tuleks seda eesmärki rakendada liidu õigusakte muuta selliselt, et heide väheneks võrreldes 1990. aastaga vähemalt 55 %.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).</p>

Motivatsioon

Kui soovime tagada selle, et Euroopa majanduse taastekava on keskkonnahoidlik ning praegused investeeringud aitavad saavutada 2030. aasta ja lõpuks ka 2050. aasta eesmärke, tuleb 2030. aasta õigusraamistiku mõjuhinnang avaldada nii kiiresti kui võimalik ja see peab olema ambitsioonikas.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 18

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(18) Selleks et liit ja liikmesriigid püsiksid kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmisel ja kliimamuutustega kohanemisel järje peal, peaks komisjon edasiminekut korrapäraselt hindama. Kui liikmesriikide ühised edusammud kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks või kliimamuutustega kohanemiseks ei ole piisavad või kui liidu meetmed ei ole kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või need ei ole kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamiseks ning haavatavuse vähendamiseks piisavad, peaks komisjon võtma kooskõlas aluslepingutega vajalikud meetmed. Samuti peaks komisjon korrapäraselt hindama asjakohaseid liikmesriikide meetmeid ja andma soovitusi, kui ta leiab, et liikmesriigi meetmed ei ole kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamiseks ning kliimamuutuste suhtes haavatavuse vähendamiseks piisavad.</p>	<p>(18) Selleks et liit ja liikmesriigid püsiksid kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmisel ja kliimamuutustega kohanemisel järje peal, peaks komisjon edasiminekut korrapäraselt mõõtma ja hindama, tehes üldsusele kättesaadavaks kõik asjakohased andmed. Kui liikmesriikide ühised edusammud kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks või kliimamuutustega kohanemiseks ei ole piisavad (eesmärkide ajaline või kvantitatiivne mittetäitmine) või kui liidu meetmed ei ole aastaks 2050 kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgiga kooskõlas või need ei ole kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamiseks ning haavatavuse vähendamiseks piisavad, peaks komisjon võtma kooskõlas aluslepingutega vajalikud meetmed. Samuti peaks komisjon korrapäraselt hindama asjakohaseid liikmesriikide meetmeid ja andma soovitusi, kui ta leiab, et liikmesriigi meetmed ei ole kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamiseks ning kliimamuutuste suhtes haavatavuse vähendamiseks piisavad.</p>

Motivatsioon

Edusammude tõhus jälgimine võib suurendada kliimaneutraalsuse saavutamiseks tehtavate jõupingutuste nähtavust, läbipaistvust ja toetust. Seepärast peaksid saadud andmed olema kättesaadavad igal ajal, mitte ainult perioodilistes aruannetes. Samuti tuleb konkreetselt ära märkida ajakava.

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 20

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(20) Kuna kodanikel ja kogukondadel on kliimaneutraalsusele ülemineku edendamisel suur roll, tuleks soodustada üldsuse ja ühiskonna aktiivset osalemist kliimameetmetes. Komisjon peaks seetõttu tegema koostööd kõigi ühiskonna osadega, et neil oleks võimalik astuda samme kliimaneutraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna arendamiseks, ning võtma selleks muu hulgas kasutusele Euroopa kliimapakti.</p>	<p>(20) Kuna kodanikel ja kogukondadel on kliimaneutraalsusele ülemineku edendamisel suur roll, tuleks soodustada üldsuse ja ühiskonna aktiivset osalemist kliimameetmetes. Komisjon peaks seetõttu tegema koostööd kõigi ühiskonna osadega, et suurendada kahepoolset koostööd, teabevahetust ja ühiseid teadlikkuse suurendamise jõupingutusi kliimaneutraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna arendamiseks, ning võtma selleks muu hulgas kasutusele Euroopa kliimapakti kui uuendusliku juhtimisvahendi, mille abil kaasata tegevusse kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning kodanikuühiskond ja kodanikud laiemalt.</p>

Motivatsioon

Kliimaneutraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna saavutamine peab tuginema teabevahetusele ja ühiskonna teadlikkusele. Nende vahendite tugevdamine on ülesanne, milles komisjon saab võtta juhtrolli oma avaliku poliitika kujundamisel ja rakendamisel, arvestades et need põhinevad valdkonnaülesel lähenemisviisil, samal ajal kui kavandatud meetmed kuuluvad selliste valdkondlike poliitikameetmete alla, mida riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused võivad soovida vajadusel ellu viia.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 21

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(21) Selleks et tagada kõigi majandustegevuses osalejate, sealhulgas ettevõtjate, töötajate, investorite ja tarbijate jaoks prognoositavus ja kindlustunne, tagada, et üleminek kliimaneutraalsusele on pöördumatu, tagada heite järkjärguline vähendamine aja jooksul ning aidata hinnata meetmete ja edusammude kooskõla kliimaneutraalsuse eesmärgiga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et kehtestada trajektoor liidus 2050. aastaks kasvuhoonegaaside nullheiteni jõudmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.</p>	<p>(21) Selleks et tagada kõigi majandustegevuses osalejate, sealhulgas ettevõtjate, töötajate, investorite ja tarbijate jaoks prognoositavus ja kindlustunne, tagada, et üleminek kliimaneutraalsusele on pöördumatu, tagada heite järkjärguline vähendamine aja jooksul ning aidata hinnata meetmete ja edusammude kooskõla kliimaneutraalsuse eesmärgiga, esitab komisjon trajektoori liidus 2050. aastaks kasvuhoonegaaside nullheiteni jõudmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettepaneku koostamisel läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide ja liikmesriikide ametiasutuste tasandil, hõlmates ka kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi.</p>

Motivatsioon

Tuleb jätta välja kõik viited trajektoori kehtestamisele delegeeritud õigusaktide abil. Komisjon peab piirduma trajektoori esitamise ja edusammude hindamisega.

Muudatusettepanek 7

Artikli 2 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Asjakohased liidu institutsioonid võtavad liidu ja liikmesriigid riigi tasandil vajalikud meetmed, et võimaldada lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi ühist täitmist, võttes samal ajal arvesse liikmesriikide vahel õigluse ja solidaarsuse edendamise olulisust.</p>	<p>Asjakohased liidu institutsioonid võtavad liidu ja liikmesriigid riigi tasandil vajalikud meetmed, et võimaldada lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi ühist rakendamist Euroopa linnades ja piirkondades, võttes samal ajal arvesse liikmesriikide vahel õigluse ja solidaarsuse edendamise olulisust.</p>

Motivatsioon

Kliimaalaste õigusaktide rakendamine sõltub peamiselt Euroopa linnadest ja piirkondadest. Seepärast tundub olevat vajalik sõnastust muuta.

Muudatusettepanek 8

Artikli 2 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärki silmas pidades vaatab komisjon 2020. aasta septembriks läbi määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 11 osutatud liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ning uurib võimalusi seada uus 2030. aasta eesmärk, milleks on vähendada heidet 50–55 % võrreldes 1990. aastaga. Kui komisjon peab vajalikuks seda eesmärki muuta, esitab ta vastavalt vajadusele Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekud.</p>	<p>Artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärki silmas pidades vaatab komisjon niipea kui võimalik, aga hiljemalt 2020. aasta septembriks läbi määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 11 osutatud liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ning uurib võimalusi seada uus 2030. aasta eesmärk, milleks on vähendada heidet vähemalt 55 % võrreldes 1990. aastaga. Kui komisjon peab vajalikuks seda eesmärki muuta, esitab ta vastavalt vajadusele Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekud.</p>

Motivatsioon

Muudatusettepanek järgib sama loogikat nagu põhjenduse 17 kohta esitatud muudatusettepanek.

Muudatusettepanek 9

Artikkel 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p style="text-align: center;">Kliimaneutraalsuse saavutamise trajektoor</p> <p>1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse liidu tasandil artikli 2 lõike 1 kohase kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise trajektoor aastani 2050. Komisjon vaatab trajektoori läbi hiljemalt kuue kuu jooksul pärast igat Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet.</p> <p>2. Trajektoor algab artikli 2 lõikes 3 osutatud liidu 2030. aasta kliimaeesmärgist.</p> <p>3. Lõike 1 kohaselt trajektoori kehtestamisel võtab komisjon arvesse järgmist:</p>	<p style="text-align: center;">Kliimaneutraalsuse saavutamise trajektoor</p> <p>1. Komisjonil on õigus teha käesoleva määruse muutmise ettepanekuid, esitades liidu tasandil artikli 2 lõike 1 kohase kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise trajektoori aastani 2050. Komisjon hindab kliimaneutraalsuse saavutamisel tehtud edusamme hiljemalt kuue kuu jooksul pärast igat Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud ülemaailmset kokkuvõtet.</p> <p>2. Trajektoor algab artikli 2 lõikes 3 osutatud liidu 2030. aasta kliimaeesmärgist.</p> <p>3. Lõike 1 kohaselt trajektoori esitamisel võtab komisjon arvesse järgmist:</p>

Motivatsioon

Tuleb jätta välja kõik viited trajektoori kehtestamisele delegeeritud õigusaktide abil. Komisjon peab piirduma trajektoori esitamise ja edusammude hindamisega.

Muudatusettepanek 10

Artikli 3 lõike 3 punkt e

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
e) õiglus ja solidaarsus liikmesriikides ja nende vahel;	e) õiglus ja solidaarsus liikmesriikides ja nende vahel, võttes täielikult arvesse ELi territoriaalset ühtekuuluvust;

Motivatsioon

Kliimaneutraalsuse poole liikumise kriteeriumites tuleks selgelt arvesse võtta ELi territoriaalselt ühtekuuluvust.

Muudatusettepanek 11

Artikli 3 lõike 3 uued punktid k ja l

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>k) üleilmse juhtrolli võtmise kohustus kliimaneutraalsuse valdkonnas;</p> <p>l) CO₂, veekasutuse ja elurikkuse jalajälje hindamine kaubandussuhetes kolmandate riikidega ning ELi kohustused asjaomaste rahvusvaheliste lepingute raames.</p>

Motivatsioon

Euroopa Liit on kohustunud võtma rahvusvahelisel tasandil silmapaistva ja mõjuka positsiooni ning juhtima keskkonnahoidlikku, õiglast ja solidaarsusel põhinevat üleminekut, mille riigid ja piirkonnad peavad ellu viima, et saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsuse eesmärk, jätmata seejuures kedagi kõrvale. Võttes arvesse kliimamõjude üleilmset iseloomu ja mõõdet ning nende sotsiaal-majanduslikku mõju, mis levib üle piiride, tuleb seda Euroopa Liidu kindlat kavatsust arvesse võtta. See sisaldab kohustust arvestada kliimanetraalsuse poole liikumisel sellega, et kõik liidu poliitikasuunad ja meetmed peavad sisaldama püüet toetada ELi-väliste riikide ja piirkondade seas, kellega ELil on mis tahes suhted, samade põhimõtete järgimist, millele tugineb kõnealune määrus.

Lisaks peaks Euroopa Liit võtma arvesse kolmandatest riikidest pärit toodete CO₂ jalajälge ja veekasutuse jalajälge, kuna see mitte ainult ei aita kaasa meie majanduse konkurentsivõimele, vaid tugendab ka ELi juhtrolli kliimanetraalsuse saavutamisel, nõudes ülemaailmseid standardeid.

Muudatusettepanek 12

Artikli 4 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>2. Liikmesriigid töötavad välja ja rakendavad kohanemisstrateegiad ja -kavad, mis hõlmavad põhjalikke riskijuhtimise raamistikke, ning tuginevad selles usaldusväärsetele kliima ja haavatavuse lähtetasemetele ja edusammude hindamistele.</p>	<p>2. Liikmesriigid töötavad välja ja rakendavad kohanemisstrateegiad ja -kavad, mis hõlmavad põhjalikke riskijuhtimise raamistikke, ning tuginevad selles usaldusväärsetele kliima ja haavatavuse lähtetasemetele ja edusammude hindamistele.</p> <p><i>Liikmesriigid tagavad piirkondliku ja kohaliku perspektiivi ning äärepoolseimate piirkondade perspektiivi loimise oma kohanemisstrateegiate ja -kavade väljatöötamisse ja rakendamisse.</i></p>

Motivatsioon

Kliimamuutuste tagajärgede mõju on erinevate tegurite tõttu piirkonniti ebaühtlane. Kliimamuutuste mõju on geograafilisest asukohast ja sotsiaal-majanduslikust olukorrast tulenevalt ebavõrdne, st ohu, kokkupuute ja haavatavuse tase on piirkonniti erinev.

Seepärast on vaja kliimamuutuste mõjust tulenevate ohtude hindamisel teha eristusi piirkondlikul või isegi kohalikul tasandil, tuginedes geograafilistele ja sotsiaal-majanduslikele teguritele. Seega hoolimata kliimamuutuste probleemi üleilmsest olemusest tuleb kliimamuutustega kohanemisel arvestada iga territooriumi eripäraga, sõltuvalt mõju liigist ja selle konkreetsest ulatusest. See ei takista nende poliitikameetmete arendamist ühiste strateegiate alusel, milles käsitletakse ulatuslikumaid valdkondi kui need, mis tuleb viia kooskõlastada.

Muudatusettepanek 13

Artikli 5 uus lõige 2a

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>2a. Lõikes 1 osutatud hindamine ja lõikes 2 osutatud läbivaatamine toimub üldsusele kättesaadava ühise ELi teabesüsteemi alusel, kuhu lõimitakse teave, mis on saadud eri osalejatelt, kes tegelevad kliimaneutraalsuse ja kohanemise edendamise eesmärgi saavutamiseks. Kehtestatakse standardse ja ühtse aruandluse nõuded, tagades, et see koosneb kasutajasõbralikest, kättesaadavatest, koostalitlusvõimelistest ja taaskasutatavatest andmetest. Süsteemis kasutatakse ära digiülemineku ja uute tehnoloogiate pakutavaid võimalusi.</p>

Motivatsioon

Selleks et soodustada ühiskonna kui terviku osalemist Euroopa kliimaseaduse eesmärkide saavutamisel, on oluline, et see tugineks kvaliteetsele ja tõendatud teabele, mis oleks otsuste tegemise ning asjakohaste poliitikasuundade ja meetmete määramise aluseks. Seepärast on vaja määrata kindlaks teabe kogumise ja edastamise head tavad ning standardida ja ühtlustada nende töötlemine. Samuti on vaja luua süsteem sellise teabe pidevaks täiustamiseks ja kasutada ära uute tehnoloogiate potentsiaali, et hõlbustada andmevahetust osalejate vahel, eesmärgiga kasutada ära võimalikku koostoiimet ja optimeerida ressursse.

Muudatusettepanek 14

Artikli 5 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>3. Kui komisjon leiab lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamise põhjal, et liidu meetmed ei ole artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või ei ole piisavad, et tagada edusammud artiklis 4 osutatud kohanemisel, või et kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmiseks või artiklis 4 osutatud kohanemiseks tehtud edusammud ei ole piisavad, võtab ta kooskõlas aluslepingutega vajalikud meetmed samal ajal, kui vaatab läbi trajektoori vastavalt artikli 3 lõikele 1.</p>	<p>3. Kui komisjon leiab lõikes 1 osutatud hindamise ja lõikes 2 osutatud läbivaatamise põhjal, et liidu meetmed ei ole artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või ei ole piisavad, et tagada edusammud artiklis 4 osutatud kohanemisel, või et kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmiseks või artiklis 4 osutatud kohanemiseks tehtud edusammud ei ole piisavad, võtab ta kooskõlas aluslepingutega vajalikud meetmed samal ajal, kui vaatab läbi trajektoori vastavalt artikli 3 lõikele 1.</p>

Motivatsioon

Eesmärk on muuta tekst sidusamaks, täpsustades artiklis esitatud viiteid.

Muudatusettepanek 15

Artikli 6 uus lõige 2a

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>2a. Artikli 5 lõikes 2a osutatud teabesüsteemis on osa, milles esitatud strateegiad, meetmed ja parimad tavad, et aidata viia liikmesriikide meetmed kooskõlla komisjoni soovitustega.</p>

Motivatsioon

Selleks et liikmesriigid saaksid komisjoni soovitused vastu võtta võimalikult hõlpsalt, peaks neil olema juurdepääs kvaliteetsele ja tõendatud teabele, mis oleks otsuste tegemise ning asjakohaste poliitikasuundade ja meetmete määramise aluseks. Tuleb suurendada teadmistebaasi, anda paremat teavet uuenduslikest algatustest ja strateegiatest ning edendada heade tavade edasiandmist ELi tasandil, eesmärgiga suurendada liikmesriikide solidaarsust, kasutada ära koostoimet ja optimeerida ressursse.

Muudatusettepanek 16

Artikli 7 lõike 1 uus punkt f

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>f) lisateave kohalikelt ja piirkondlikelt omavalitsustelt edusammude ja territoriaalse mõju kohta.</p>

Motivatsioon

Arvestades Euroopa piirkondade ja linnade olulist rolli kliimaõiguse raamistikuga hõlmatud eri poliitikameetmete rakendamisel, tuleb kliimaneutraalsuseni jõudmise kava läbivaatamisel nende seisukohti arvesse võtta.

Muudatusettepanek 17

Artikli 7 lõike 1 punkt e

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>e) mis tahes täiendav teave liidu ja liikmesriikide keskkonnanäsiästlike investeeringute, sealhulgas juhul kui see on kättesaadav, määruse (EL) 2020/... [taksonoomiamäärus] kohaste investeeringute kohta.</p>	<p>e) mis tahes täiendav teave liidu ja liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste keskkonnanäsiästlike investeeringute, sealhulgas juhul kui see on kättesaadav, määruse (EL) 2020/... [taksonoomiamäärus] kohaste investeeringute kohta.</p>

Motivatsioon

Kuigi nende investeeringud on väiksemad kui liidu ja liikmesriikide omad, aitaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste investeeringute arvesse võtmine tagada, et kliimanetraalsuseni jõudmise kava läbivaatamisel austatakse täiel määral Euroopa Liidu territoriaalset mitmekesisust. Lisaks on Euroopa piirkonnad ja linnad sageli jätkusuutlikkuse valdkonnas innovatsioonikeskused ning neid tuleks tulevikus suurte eesmärkide seadmisel nõuetekohaselt arvesse võtta.

Muudatusettepanek 18**Artikkel 8**

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Komisjon teeb koostööd kõigi ühiskonna osadega, et neil oleks võimalik astuda samme kliimanetraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna arendamiseks. Komisjon aitab tagada kaasava ja juurdepääsetava protsessi kõigil tasanditel, sealhulgas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning sotsiaalpartnerite, kodanike ja kodanikuühiskonnaga, et võimaldada parimate tavade jagamist ja teha kindlaks meetmed, mis aitavad saavutada käesoleva määruse eesmäärke. Peale selle võib komisjon kasutada ära liikmesriikide poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 11 kohaselt sisse seatud mitmetasandilisi kliima- ja energiadialooge.</p>	<p>Komisjon teeb koostööd kõigi ühiskonna osadega, et neil oleks võimalik võtta ulatuslikke meetmeid kliimanetraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna arendamiseks. Komisjon aitab tagada kaasava ja juurdepääsetava protsessi kõigil tasanditel, sealhulgas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning sotsiaalpartnerite, kodanike ja kodanikuühiskonnaga, et võimaldada parimate tavade jagamist ja teha kindlaks meetmed, mis aitavad saavutada käesoleva määruse eesmäärke. Eelkõige peaks komisjon COVID-19 kriisist taastumise raames toetuma otsesele sidemele kodanike, kohalike ettevõtjate ning nende kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel ja seda sidet toetama, sest sellest sõltub kliimakindla ühiskonna ülesehitamine ja kogukondade toetuse tagamine. Peale selle võib komisjon kasutada ära liikmesriikide poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 11 kohaselt sisse seatud mitmetasandilisi kliima- ja energiadialooge ning samuti kliimapakti raames võetavaid meetmeid.</p>

Motivatsioon

Kliimanetraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna saavutamine peab tuginema teabevahetusele ja ühiskonna teadlikkusele. Nende vahendite tugevdamine on ülesanne, milles komisjon saab võtta juhtrolli oma avaliku poliitika kujundamisel ja rakendamisel, arvestades et need põhinevad valdkonnaülesel lähenemisviisil, samal ajal kui kavandatud meetmed kuuluvad selliste valdkondlike poliitikameetmete alla, mida riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused võivad soovida vajadusel ellu viia. Vaja on keskkonnahoidlikku majanduse taastamist. Kuid selle elluviimiseks peavad Euroopa kodanikud ja ettevõtjad sellega ühinema. Seepärast on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel siinkohal oluline osa.

Muudatusettepanek 19

Artikkel 9

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p style="text-align: center;">Delegeeritud volituste rakendamine</p> <p>1. Artikli 3 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.</p> <p>2. Artikli 3 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.</p> <p>3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 1 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.</p> <p>4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.</p> <p>5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.</p> <p>6. Artikli 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.</p>	

Motivatsioon

Euroopa Komisjoni kavatsus kasutada delegeeritud õigusakte eesmärkide läbivaatamiseks on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. märgib, et Euroopa roheline kokkulepe on Euroopa Liidu üks juhtalgatus, kuid rõhutab, et Euroopa projekti uus kasvustrateegia koos hiljuti avaldatud Euroopa Komisjoni teatisega ELi eelarve kohta tugevdavad taastekava, mille eesmärk on tagada kiire ja täielik taastumine praegusest tervishoiu- ja majanduskriisist. Komitee märgib, et roheline kokkulepe põhieesmärk peab olema üleminek kliimaneutraalsusele hiljemalt 2050. aastaks, ergutades samal ajal majanduse kiiret ja kestlikku taastumist, sest komitee tunnistab, et see üleminek pakub Euroopale ja selle kodanikele uusi võimalusi liikuda vastupanuvõimelisema ühiskonna ja majanduse poole;

2. toetab ELi pikaajalise kliimaneutraalsuse eesmärgi kehtestamist asjakohase õiguslikult siduva eesmärgi abil, mis on vajalik samm Euroopa projekti suunamiseks pöördumatu kliimaneutraalsuse poole aastaks 2050. See kohustus on vajalik, et tugevdada Euroopa Liitu kui kliimameetmete üleilmset eestvedajat ja saadikut kasvuhooonegaaside netonullheite ja kasvuhooonegaaside sidumise mahu suurendamise suurte saavutamise suurte eesmärkide säilitamisel. Samuti on seda vaja kodanike, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna usalduse suurendamiseks, tagades kaasavad ja kooskõlastatud jõupingutused. Sellega seoses oleks samuti oluline kaaluda juba ka 2050. aasta järgset poliitilist suunda, sest on tõenäoline, et jätkuvalt on vaja jätkusuutlikku negatiivsete heitkoguste süsteemi. Seda silmas pidades on tähtis luua ka põlvkondadevahelise kliimaõigluse kontseptsioon ning seda praeguste ja tulevaste otsuste tegemisel arvesse võtta;

3. juhib tähelepanu sellele, et praegune tervishoiukriis üksnes rõhutab vajadust muuta ühiskond ja majandus kestlikumaks ja vastupanuvõimelisemaks, sest kliimamuutuste edasisel eiramisel võivad olla sügavamad tagajärjed ülemaailmsel tasandil; toonitab, et üleminek peab olema õiglane, järkjärguline ja püsiv, sest lühiajalised jätkusuutmatud lahendused võivad tuua kliimaneutraalsuse poole liikumisel pigem kahju kui kasu;

4. rõhutab, et Euroopa kliimaseadus peaks samuti tagama selle, et kasvuhooonegaaside netonullheite saavutamiseks rakendatavad meetmed tugevdavad ka teisi keskkonnavalaselt esmatähtsaid eesmärke, nagu bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja kaitsealade majandamine, ega kahjusta neid;

5. kutsub komisjoni üles kaaluma Ühendkuningriigi EList lahkumise mõju kliimaneutraalsuse eesmärgi ja vahe-eesmärkide saavutamisele; tuletab meelde, et Ühendkuningriik on praegu ELi suuruselt teine CO₂ heite tekitaja, kes jätkab ja kavandab heite vähendamist tublisti üle ELi keskmise ning kellel on õiguslikult siduv riiklik kliimaeesmärk vähendada heidet 2030. aastaks ligikaudu 57 %⁽¹⁾;

6. tuletab meelde hiljuti vastu võetud deklaratsiooni „Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kui osalejad Euroopa reageerimises COVID-19 kriisile“ ning vajadust, et Euroopa roheline kokkulepe oleks ELi majanduse taastamise kava keskmes, nii et kriisist saaks võimalus tegeleda kiiresti kliimamuutuste probleemiga ning tugevdada ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust;

7. peab vajalikuks kaasata kõik kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused riiklike energia- ja kliimakavade koostamise ja pikaajalise riikliku poliitika kujundamisse tõeliselt kaasava mitmetasandilise dialoogi kaudu, mis tugineb kohalikele ja piirkondlikele kogemustele; nõustub mitmetasandiliste kliima- ja energiadialoogide lisamisega ELi kliimaalastesse õigusaktidesse, kuid rõhutab vajadust süstemaatilisema lähenemisviisi järele, millega kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kliimaneutraalsusele üleminekut käsitlevatesse protsessidesse, st nii ELi otsuste tegemisse kui ka

⁽¹⁾ „Climate Neutrality as Long-term Strategy: The EU's Net Zero Target and Its Consequences for Member States“, O. Geden, F. Schenuit, august 2019.

rahvusvahelistesse läbirääkimistesse; kordab oma üleskutset liikmesriikidele ja Euroopa Komisjonile luua alaline mitmetasandilise energiadialoogi platvorm,⁽²⁾ et toetada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide, ettevõtjate ja teiste energiaalase ülemineku sidusrühmade aktiivset osalemist;

8. rõhutab, et kuna kodanike kaasamine on hädavajalik märkimisväärsete edusammude tegemiseks kliimaneutraalsuse poole, sõltub Euroopa rohelise kokkuleppe edu märkimisväärselt algatustest, mis soodustavad alt-üles suunatud tagasisidet ning toetavad teabevahetust ja haridust rohujuuresandil; soovib sellega seoses lõimida Euroopa kliimapakti Euroopa kliimaseadusesse ja toonitab, et pakt tuleks kujundada uuenduslikuks juhtimisvahendiks, mis võimaldab kahe-suunalist suhtlust, koostööd ja teabevahetust tasandite, sektorite ja piirkondade vahel, et suurendada ELi kliimapolitiika tõhusust ja õiguspärasust; rõhutab, et ühiskonna ja teiste sidusrühmade nõuetekohane kaasamine muudab tõenäolisemaks toetuse poliitikameetetele ning aitab mõõta tehtud edusamme ulatuslikumalt ja läbipaistvamalt ning võimaldab selle tulemusena inimestel ja organisatsioonidel kohalikul tasandil kogeda oma osa ülemineku protsessis;

9. märgib, et arvestades Euroopa piirkondade kliima, keskkonna, maastike, liikuvuse ning majandusliku ja sotsiaalse struktuuri mitmekesisust, ei ole kõigile ühesugune lähenemisviis kliimamuutuste vastu võitlemisel sobiv; märgib, et Euroopa kliimaseadus kujutab endast raammäärust, mille abil hõlmatakse kliimaeesmärk eri poliitikameetmetesse, ning selle edu sõltub suurel määral kohalikest ja piirkondlikest omavalitsustest; toonitab samuti, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel kui kodanikele lähimal valitsustasandil on oluline roll detsentraliseeritud energiatootmise juhtimises, soodustades oma tarbeks energia tootmist, hajatootmist ja nutivõrke, investeringute edendamises ning energia- ja kliimameetmete sidumises elamumajanduse, energiaostuvõimetuse ja transpordimeetmetega;

10. rõhutab, et Euroopa kliimaseadus kui Euroopa rohelise kokkuleppe tugisammas ja kliimaneutraalsuse saavutamise raamseadus peaks tagama, et kõik ELi meetmed vastavad kahju mitteteketamise põhimõttele ja tunnistavad kooskõlas aktiivse subsidiaarsuse põhimõttega täielikult kõiki valitsustasandeid kui partnereid ELi otsustusprotsessis, mitte kui sidusrühmi;

11. nõuab, et põhimõttelisi otsuseid kliimamuutustega seotud eesmärkide rakendamise kohta ei tehtaks delegeeritud õigusaktide vormis, sest nii piiratakse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasotsustamisõigust. Komitee leiab, et kliimaneutraalsuse saavutamiseks määratletav trajektoor on just selline põhimõtteline otsus;

12. märgib, et Euroopa kliimaseaduse eesmärkide saavutamisel on oluline, et see tugineks kvaliteetsele ja tõendatud teabele, mis oleks otsuste tegemise ning asjakohaste poliitikasuundade ja meetmete määramise aluseks. Kliimamuutuste mõju avaldub territoriaalsel tasandil ning mõjutab otseselt piirkondi ja kohalikke omavalitsusi. Iga riigi valitsemissektor peab koostama ja esitama riiklikud inventuurid. Mõõtmiste kvaliteedi parandamiseks on oluline, et meetodid töötataks välja ELi liikmesriikide ning kohaliku ja piirkondliku tasandi koostöös, et kohalikud ja piirkondliku omavalitsused saaksid koostada oma inventuurid samade kriteeriumide alusel, mis põhinevad territoriaalsel lähenemisviisil. See teave võimaldaks määrata kindlaks konkreetseid kasvuhõonegaaside heitestsenaariumid, mille jaoks saaks koostada tegevuskavad, mis on kohandatud iga piirkonna sotsiaal-majanduslikule ja keskkonnavalisele olukorrale, ning kehtestada konkreetseid valdkondlikud eesmärgid. Lisaks võimaldab kohalik ja piirkondlik jälgimine paremini analüüsida kõiki kõrvalekaldeid kavades määratletud trajektooridest ning nende kõrvaldamiseks vajalikke meetmeid;

13. kinnitab, et edusammude tõhus jälgimine võib suurendada kliimaneutraalsuse saavutamiseks tehtavate jõupingutuste nähtavust, läbipaistvust ja toetust ning et sellise mõju ilmnemiseks tuleks Euroopa kliimaõiguse alusel tehtavate edusammude jälgimiseks koguda andmeid vajadusel pigem piirkondlikul kui riiklikul tasandil; teeb ettepaneku teha kogutud andmed üldsusele hõlpsasti ja pidevalt kättesaadavaks ning mitte ainult korrapärase aruandluse kaudu, kuna sidusrühmade kaasamine järelevalveprotsessi võib osutada väga oluliseks teguriks, et jõuda 2050. aastaks kliimaneutraalsuse eesmärgini viisil, mis oleks realistlik ja üldsusele vastuvõetav;

⁽²⁾ Komitee on seda seisukohta väljendanud mitmes arvamuses: „Energialiidu juhtimine ja puhas energia“, raportöör Bruno Hranić, „Puhhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, raportöör Michele Emiliano, „Kliimaalane juhtimine pärast 2020. aastat: Euroopa ja üleilmne perspektiiv – panus ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 24. konverentsile“, raportöör Andrew Varah Cooper, ning komitee 2019. aasta detsembris vastu võetud resolutsioon rohelise kokkuleppe kohta.

14. leiab, et energialiidu juhtimist käsitlevas määruses tuleks kehtestada sätted, millega tagatakse, et riiklikult kindlaksmääratud panustes esitatakse piirkondlikult ja kohalikult kindlaksmääratud panused liigendatud kujul, et tunnistada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli rahvusvaheliste kliimakoostuste täitmisel: komitee arvamus teemal „Kliimaalane juhtimine pärast 2020. aastat: Euroopa ja üleilmne perspektiiv – panus ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 24. konverentsile“, raportöör Andrew Varah Cooper;

15. rõhutab, et kohalike ja piirkondlike eesmärkide kaasamine mitte ainult ei suurendaks läbipaistvust ega parandaks edusammude üldise jälgimise kvaliteeti ja detailsust, vaid tooks suurt kasu ka kõigi valitsustasandite koostööle ja koostoimele nii meetmete võtmisel kui ka eelarvehahendite eraldamisel. See vähendaks oluliselt ohtu, et Euroopa kliimaõigusesse lisatud üksikud poliitikameetmed võiksid kahjustada Euroopa piirkondlikku ühtekuuluvust;

16. rõhutab, et piirkondlikule ja kohalikule tasandile kohandatud meetmete jaoks sobivate rahaliste vahendite otsesel eraldamisel lähtuvalt konkreetse tasandi eesmärkidest ei oleks mitte ainult tugev mõju majandusele, vaid see aitaks kaasa ka kogukonna aktiivsusele osalusstruktuurides;

17. teeb ettepaneku, et riiklike meetmete hindamise järeldused koos energialiidu olukorda käsitleva aruandega sisaldaksid kohalikku ja piirkondlikku peatükki, et muuta kogu Euroopa Liidus tehtud edusammud läbipaistvamaks ja detailsemaks. Komitee pakub oma abi selle peatüki koostamiseks;

18. kordab üleskutset luua Euroopa Kliimaneutraalsuse Seirekeskus, et aidata täita riiklike aruandluskoostuste energialiidu juhtimise raames. See keskus peaks sõltumatult ja avalikult andma otsustajate ja avalikkuse käsutusse ajakohased teaduslikud andmed kliimamuutuste kohta ja võimalikud stsenaariumid nende piiramiseks. See koos ELi oskuste ülevaate raames tehtava uue ELi oskuste auditiga peaks aitama kaardistada ja jälgida Euroopa piirkondade eripära ja haavatavust, et vältida vastuseisu üleminekuprotsessile. Euroopa roheline kokkulepe on uus ELi majanduskasvu strateegia ja see peab olema COVID-19 pandeemia järgse ELi majanduse jätkusuutliku taastamise strateegia keskne samm. Poliitika rakendamise vastavusse viimine oskuste suurenemisega on seega oluline tulevikukindla poliitika, õiglase ühiskonna ning stabiilse ja kasvava majanduse jaoks;

19. rõhutab, et üldsuse tõhus osalemine ei sõltu üksnes teabe kogumisest ühiskonna kõigilt osadelt, vaid vaja on anda ka piisavat teavet nende panuse mõju kohta. Kestlikud lahendused nõuavad sidusrühmade koostööd mitte ainult süsteemide käitamisel ja hooldamisel, vaid ka otsustusprotsessis. Seega ei piisa käitumisharjumuste muutmiseks sellest, kui üldsuse osalemist suurendavates jõupingutustes kasutatakse vaid ühepoolset teabedastust;

20. pooldab taastuenergia kasutamist kliimaeesmärkide saavutamiseks. Komitee ei pea tuumaenergiat tuleviku jaoks jätkusuutlikuks tehnoloogiaks ja on vastu selle laialdasemale kasutamisele;

21. tuletab meelde, et ELi kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on osa ELi rikkalikust ja mitmekesisest valitsus- ja demokraatlikust struktuurist ning neid tuleks sellisena ka kohelda; rõhutab sellega seoses, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine ei tohiks olla osa üldsuse kaasamisest ega piirduda ainult teatava tegevusega, vaid see peaks võimaldama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste süstemaatilist panust kogu poliitikatsükli jooksul ning olemasolevate seadusandlike organite hindamist ja läbivaatamist. Komitee tuletab seda silmas pidades meelde, et Pariisi kokkuleppes tunnustatakse mitmetasandilise valitsemise olulist rolli kliimapolitikas ning vajadust teha koostööd piirkondade ja linnadega. Komitee märgib, et artiklis 2 on osalised võtnud endale kohustuse viia avaliku ja erasektori rahastamisvõod kooskõlla kokkuleppe eesmärkidega ja kliima muutumisele vastupidava arengu saavutamise. Kliimaseaduse eesmärk on luua alus finantsvoogude põhjalikuks vastavusse viimiseks Pariisi kokkuleppe eesmärkidega ELi ja riiklikul tasandil, kasutades selleks juba olemasolevaid ja hiljuti loodud aruandlus- ja läbivaatamisprotsesse;

22. tuletab meelde tuumaenergia kestlikkusega seotud olulisi probleeme (nii tooraine seisukohast kui ka tuumajäätmete lahendamata küsimuse seisukohast) ning soovib seepärast kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 194 toetada kliimaeesmärkide saavutamist peamiselt taastuvenergia abil, selle asemel, et suurendada tuumaenergia kasutamist.

Brüssel, 2. juuli 2020

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Apostolos TZITZIKOSTAS
